

Híres metodisták –Methodista politikusok Nelson Mandela (1886-1938)

Mielőtt Nelson Mandeláról lenne szó, fontos tisztáznunk, hol élt, mi ellen harcolt, milyen világpolitikai események hatottak

Az első európaiak Portugáliából érkeztek a mai Dél-Afrika területére, akik a 15. században érték a partokhoz. Kolóniákat viszont a hollandok alapítottak először a 17. században, a 19. században azonban az angol jelenlét is erősödött. A hollandokból és frizekből, kiserészt hugenottákból (üldözött francia protestánsok) és német bevándorlókból álló csoport, akiket összefoglaló néven

büroknak neveztek állandó konfliktusban álltak az őslakosokkal egészen 1838-ig, amikor is véres csatában legyőzték a bennszülötteket. A főleg a nyersanyagokért folytatott harcok 1899 és 1902 között az angol-búr háborúhoz vezettek. Az ország a 20. század elejétől angol gyarmat, majd 1926-tól Dél-afrikai Unió néven a Brit Nemzetközösség tagja lett. A mai Dél-afrikai Köztársaságot 1961-ben kiáltották ki. A lakosságnak mintegy 75%-a őslakos, a fehérek mellett jelentős ázsiai népesség él Dél-Afrikában.

Az angol telepesek, mikor elfoglalták az országot, faji megkülönböztetést, búr szóval apartheidet alkalmaztak. A lakosságot két részre osztották, a fehérekre, akik a lakosság kb. 10%-át és a nem-fehérekre, akik kb. a 90%-át tették ki.

A buszokon, ha az alsó részen ki volt írva, hogy „Only White”, akkor nem ülhetett le oda nem-fehér, tehát neki gyalogolnia kellett. Külön parkokat hoztak létre a feketéknek és a fehéreknek, de voltak közös parkok is, ahol meg volt szabva padonként, hogy milyen etnikum ülhet rá. Egyes utcák csak fehérek részére voltak fenntartva.

A fehérek kezében volt a gazdasági és a politikai hatalom.

A feketék bantusztánok révén külön lakónegyedekbe tömörültek, és a bantusztánból kilépni csak engedéllyel volt szabad. Így a feketék idegennek számítottak a saját hazájukban. Kilépőt csak akkor kaphattak, ha egy másik bantusztánban, vagy egy mezőgazdasági területen dolgoztak.

Akárcsak az indiai kasztrendszerben, itt is szokásos volt, hogy ha egy fehér megvert egy helyi lakost, az utóbbi nem üthetett vissza, különben bíróság elé került.

Dél-Afrikai Köztársaság zászlaja

A Dél-Afrikában gyarmatosító britek és búrok által kialakított szisztematikus diszkrimináció rendszerének felszámolására egyházi, világi és törzsi szervezetek vezetői az erőszakmentesség elvének képviselőiként 1912-ben alakították meg a feketék illetve színesbőrűek pártjaként ismert Afrikai Nemzeti Kongresszust (ANC)

1959-ben Londonban az apartheid ellen fogyasztói bojkott kezdődött, amelyből a világ egyik legnagyobb társadalmi mozgalma nőtt ki és a dél-afrikai eredetű gyümölcsök, cigaretta és gyarmatáru vásárlásában hozott gyors visszaesést. Az 1960. március 21-i Sharpeville-i sortűzben a rendőrség 69 fekete bőrű lakost ölt meg egy békés tüntetésen. Azóta ez a nap a fajgyűlölet elleni nemzetközi küzdelem napja. A Dél-Afrikai Unió 1961-ben a Dél-Afrikai Köztársaság nevet vette fel.

Nelson Mandela - a dél-afrikai feketék szószólója

Nelson Mandela 1918-ban született Qunuban, Dél-Afrika Transkei nevű tartományában. Édesapja a xhosza népcsoport thembu törzsének volt az egyik vezetője. Nevének jelentése xhosza nyelven: „aki bajba sodorja magát”. Mandela az apartheid diszkriminatív törvényei és kiközösítése ellenére

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/11. rész*

európai szellemű neveltetésben részesült, methodista vallású volt. 1938-ban beiratkozott a feketék számára létesített Fort Harei egyetemre, két év múlva azonban egy, a fajgyűlölő rezsim elleni diáktüntetésekben való részvétel miatt kizárták. Az egyetemről való eltávolítása után Johannesburgba költözött, ahol megismerkedett Walter Sisuluval, az ANC későbbi főtitkárával. Új barátja segítette Mandelának bekerülni a Witwatersrand-i Egyetemre, ahol befejezhette kényszerből félbeszakított jogi tanulmányait. Az Alexandria nevű fekete negyedben telepedett le, a fehér kolóniától teljesen elszigetelve. Mandela mindennap szembesült a radikális faji elkülönítés embertelenségével. A rasszista megkülönböztetés, az őslakosság gettókba kényszerítése ellen tiltakozva 1944-ben belépett a feketék jogaiért küzdő ANC-be. Három év múlva megválasztották a mozgalom ifjúsági szövetségének titkárává. Tömegtüntetéseket szervezett, mozgósító beszédeket tartott, röplapokat írt, a fekete lakosságot passzív ellenállás tanúsítására ösztönözte.

A mozgalmon belül nyújtott aktív teljesítménye elismeréseképpen 1952-ben kinevezték az ANC elnökhelyettesévé. Még ugyanabban az évben súlyos zavargások robbantak ki, miután a rendőrség szétvert egy ünnepi felvonulást. A fekete lakosság közében végzett szervezkedési kampányt kegyetlenül leverték, az ANC számos vezetőjét, köztük Mandelát letartóztatták. Később többségük, kiterjedt tiltó rendszabályok mellett, melyek következtében nem vehettek részt gyűléseken, nem mehettek be bizonyos épületekbe, például a törvényszékekre, feltételesen szabadlábra került. Mandela is hivatalosan hatósági megfigyelés alá került, írásainak közreadását megtiltották, közéleti tevékenységének korlátokat szabtak.

1955-ben az ANC tiltakozásként elfogadott egy chartát, mely az őslakosság egységbe tömörítését, eredményes fellépését tűzte ki céljául. Az apartheid hatalom az agresszió, az elnyomás fokozásával válaszolt: letartóztatták a mozgalom 156 tagját, az elégedetlenség mélyülése nyomán azonban újabb megszorításokkal később ismét kiengedték őket. Szabadulása után Mandela időlegesen emigrált, körbeutazta Afrikát, támogatókat gyűjtött a nemzetközi nyomás útján történő felszabadulás sikeréhez. Dél-Afrikába való 1964-es hazatérésekor újra letartóztatták, ezúttal már életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. 1990-ben, a hatalmi változások, az apartheid elkerülhetetlen bukásakor szabadult. 26 évet töltött börtönben.

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/11. rész*

1994-ben, az ország történetének első demokratikus szavazásán, megválasztották Dél-Afrika elnökévé. Ötéves hivatali idő után, 1999 júniusában lemondott tisztségéről.

1993-ban Nobel-békedíjat kapott.

Nelson Mandele gondolkodását, hitét világítsa meg néhány tőle vett idézet

ENGEDD, HOGY A FÉNYED VILÁGÍTSON

»Nem attól félünk legjobban, hogy alkalmatlanok vagyunk, leginkább attól félünk, hogy mérhetetlenül erősek vagyunk.

Nem a sötétségünk, hanem a fényünk kelti bennünk a legnagyobb félelmet.

Azt kérdezzük magunktól: „Hogy jövök én ahhoz, hogy ragyogó, zseniális, gyönyörű és nagyszerű legyek?”

Valóban, ki vagy, hogy mindez ne lehetnél? Isten gyermeke vagy!

Nem bölcs dolog összezsugorodni azért, hogy körülöttünk mások ne érezzék magukat bizonytalannak.

Mindannyian úgy vagyunk megteremtve, hogy sugározzunk, akár a gyermekek.

Arra születtünk, hogy Isten dicsőségét megvalósítsuk önmagunkban.

Ez nem csak egyesekben, hanem mindenkiben magvan.

S amint engedjük, hogy a fényünk sugározzon, egyben öntudatlanul másoknak is „engedélyezzük”, hogy ugyanezt tegyék.

Amikor megszabadulunk a saját félelmeinktől, akkor jelenlétünk másokat is automatikusan felszabadít.

Az oktatás a leghatékonyabb eszköz, amivel meg tudod változtatni a világot. «

„Megtanultam, hogy a bátorság nem a félelem hiánya, hanem a félelem leküzdése. A bátor ember nem az, aki nem fél, hanem aki legyőzi a félelmét.”

„Nincs annál megdöbbentőbb élmény, mikor valaki olyan helyre tér vissza, amit valaha nagyon jól ismert, és rájön, hogy a hely semmit, ő maga viszont rengeteget változott”.

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/11. rész*

"Vannak olyan időszakok, amikor egy bölcs vezető éppen attól válik felelősségteljessé, ha új irányban indul el, főleg ha teljes bizonyossággal tudja, hogy a lehető legjobb útra tereli népét."

"Csak a szabad ember vitázhat, alkudozhat. A bebörtönzött ember nem köt alkut azzal, aki tömlöcbe vetette."

"A jó vezető pontosan olyan, mint egy kertész: felelősséget kell vállalnia azért, amit elültetett. Néha ki kell kapálnia a vadhajtásokat, de a jövőért dolgozik, azokért a gyümölcsökért, amelyek majd később fognak megérni."

"Semmilyen áldozat nem elég nagy a szabadságért vívott harc során."

"A legnagyobb dicsőség nem az, hogy soha nem vallunk kudarcot, hanem hogy minden bukás után képesek vagyunk felemelkedni."